

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี ใช้รูปแบบการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample) ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากร คือ ประชาชนในจุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีประชากร 1,200,000 คน และ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี มีประชากร 100,000 คน ซึ่งจำแนกเป็นผู้มีส่วนได้เสีย 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ลูกค่านักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนได้เสีย 4 กลุ่ม ประกอบด้วย ลูกค่านักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องในด้านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด้านพรมแดนบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

$$n = \frac{1,300,000}{1 + 1,300,000(0.05^2)}$$

$$n = \frac{1,300,000}{1 + 3250}$$

$$n = 399.88 \quad \text{ประมาณ 400 คน}$$

คณะผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

ผู้มีส่วนได้เสีย	ด้านการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา		รวม
	ด้านพรมแดน บ้านฝักกาด (คน)	ด้านพรมแดน บ้านแหลม (คน)	
ลูกค้ำ/นักท่องเที่ยว	50	50	100
ประชาชนในพื้นที่	50	50	100
ผู้ประกอบการ	50	50	100
ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	50	50	100
รวม	200	200	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี และแบบสอบถามความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรีที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลักษณะของเครื่องมือวิจัย ดังนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

คณะผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน

2.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถามดังนี้

1) แบบสอบถามความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ สัญชาติ อายุ สถานภาพ รายได้เฉลี่ย/มูลค่าการค้าต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก

3	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี

2) แบบสอบถามความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี

2.1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหา โดยใช้คำที่กะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นประโยคความเดียว ไม่ใช่ประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ หรือคำถามที่เป็นการชี้แนะให้ผู้ตอบตอบรับหรือปฏิเสธ พร้อมทั้งตรวจสอบการพิมพ์และการเรียงลำดับข้อความ

2.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ผศ. ธงชัย ศรีเบญจโชติ
อาจารย์ประจำหลักสูตรเศรษฐศาสตรธุรกิจ
- 2) อาจารย์นิพนธ์ วุฒิชัย
อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเงินธุรกิจ
- 3) อาจารย์ฤดีวรรณ ยิ่งยง
อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด

เพื่อตรวจสอบหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาคั้งนี้หรือไม่ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี และแบบสอบถามความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย – กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี ไป

ทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรแต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งสองฉบับเท่ากับ 0.9661 และ 0.8466 ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้วางแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธี วิเคราะห์เนื้อหา ออกเป็น 2 ลักษณะคือ การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรีและ การวิเคราะห์จากการลงพื้นที่เข้าร่วมการประชุมกลุ่มประชาคมรับฟังความคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้เสียโดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามโดยการเก็บด้วยตนเองและนักศึกษาผู้ช่วยนักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบังเอิญ จำนวน 400 ชุด กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ลูกค้า/นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ณ เขตการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา จุดผ่านแดนถาวรบ้านฝักกาดและ จุดผ่านแดนถาวรบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

3.2 จัดให้มีเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ลูกค้า/นักท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน 80 คน ณ อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ณ ตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา บ้านแหลม จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 และตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา บ้านฝักกาด จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ 3 มิถุนายน 2559

3.3 การประเมินความพึงพอใจ/ความเป็นไปได้ ตามแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา กรณีศึกษาตลาดการค้าชายแดนจังหวัดจันทบุรี ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประเมินความพึงพอใจ/ความเป็นไปได้ จากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มละ 20 คนที่เข้าร่วมกิจกรรม/ประเมิน รวมจำนวน 100 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้ คือ

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) กับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) กับความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี และความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี

1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างด่านพรมแดนบ้านฝักกาด และ ด่านพรมแดนบ้านแหลม ตามสถานภาพของผู้มีส่วนได้เสีย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยจะทดสอบต่อด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด LSD (Least Significant Difference)

1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กับข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด
 การแปลความหมายของค่าคะแนน คณะผู้วิจัยแปลความหมายด้วยวิธีการใช้ค่าเฉลี่ย
 (Mean) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 69)

1.00 - 1.49	เห็นด้วย/พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	เห็นด้วย/พึงพอใจในระดับน้อย
2.50 - 3.49	เห็นด้วย/พึงพอใจในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	เห็นด้วย/พึงพอใจในระดับมาก
4.50 - 5.00	เห็นด้วย/พึงพอใจในระดับมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี